

Kedves Kollégák!

Az elmúlt néhány nap alatt összeszedtem sok eseményt, gondolatot, tartalmat, ami segítheti a könyvtárakat, kollégákat és az olvasókat a COVID 19 járvány miatt kialakult helyzetben. A megszokott mindennapok helyett új megoldásokat kell találnunk.

Kezdem a belső munkaszervezéssel, belső kommunikációval:

A közsféra esetében nem csak a vezetőségen múlik, hanem a fenntartókon és azon felül az operatív törzsön, hogy milyen rendeletet, intézkedést jelentenek be, de találtam néhány példát a "profitorientált" világból, ami útmutató lehet. Egyre több vezető multi cég home office-ba küldte alkalmazottai nagy részét. A Telenornál pl. a kisgyerekes anyukáknak munkaidő kedvezményt is biztosítanak, azaz a 14 éves kor alatti gyerekek esetén a napi 8 óra nem elvárt. (Ezt sok helyen alkalmazzák már.) A bent maradó dolgozók jól elkülönített irodákban dolgoznak, azaz egy helyiségben, légtérben csak egy ember tartózkodhat egyszerre.

Megszervezték továbbá, hogy 4-5 kolléga (pszichológiai végzettségű) beszélgetési lehetőséget biztosít (kb 30 perc/fő) azoknak, akik szoronganak, és a vírussal, a kialakult helyzettel kapcsolatos félelmeiket, kételyeiket szeretnék megosztani valakivel, hogy megkönnyebbüljenek, és persze ne keltsenek pánikot másokban sem.

Íme a részletes cikk, amit a Telenor dogozói írtak a saját oldalukra:

https://www.telenor.hu/sajto/kozlemeny/telenor-szujektiv-endrei-kiss-judit?fbclid=IwAR1uZ9_m3-nlwy7WmNFAwSBsjd9CZQORdmqkLUSWeOjVh8BMnp6xFQZUgs4

Ezek a döntések azért is fontosak, mert érdemi segítséget nyújtanak a problémák kezelésére. A munkáltatói kedvezmények, támogatások hosszabb távon is hatással lesznek a szervezetre, a kollégák közérzetére, ami egyben kiváló reklám is, ráadásul sokkal közvetlenebbül és nagyobb hatással terjed, mint pl. az alábbi fizetett hirdetés:

<https://www.vg.hu/vallalatok/vallalati-hirek/a-libri-vezetoje-a-nap-hose-2117172/?fbclid=IwAR2vQDsK-wSbskdQ31FtS7IOnG8XI3ETNPSEJadnC5cz9rvB8ITwObDqaa8>

Társadalmi felelősségvállalás:

A vírushelyzet idejére egyre több oktatási és művelődési intézmény tesz közzé értékes tartalmakat ingyenesen (pl. <https://www.arcanum.hu/>, <https://www.mafab.hu/>). Még nagyobb lehet a sikere az igény szerinti digitalizálásnak, ami szintén elképzelhető.

Most igazán fontos a közösségi média bármelyik formája. Rákérdezhetünk, mit szeretnének olvasni otthon, mit olvasnak otthon? A kommentek az adott könyvtár láthatóságát növelik. Fontos, hogy jelen legyünk olvasóink mindennapjaiban, ennek erős reklámértéke van. A szerzői jogokat betartva tudjuk, hogy számos információt csak a könyvtárban, dedikált gépen lehet elérni. Érdekes megvizsgálunk, lehetséges-e a vírushelyzethez igazodó kivételes megoldásokat találnunk, ez sok jó kezdeményezésnek nyitna utat. Főként, ha digitális tartalmat szeretnénk közzé tenni. E törekvés mentén pl. Nógrádi Gábor négy ifjúsági könyvét is nyilvánossá tette:

<https://www.facebook.com/photo.php?fbid=3145188942179159&set=a.215970818434334&type=3&theater>

Online szolgáltatások:

Az online beiratkozást jó lenne mindenhol megoldani. Sőt érdemes lenne most kedvezményes lehetőséget kínálni ott, ahol egyébként térítéses a beiratkozás. A budapesti közlekedésben a GreenGo (<https://greengo.com/hu/>) pl. 30 % kedvezményt biztosít a szolgáltatás árából, és a kormányrendelet értelmében most lejárt jogosítvánnyal is igénybe vehető a zöld-kocsi szolgáltatás. Miért hoztam ide? Mert a hírlevelükben küldtek egy jó összefoglalót a víusról, és kedvezményeket biztosítanak ügyfeleiknek. De érdemes más cégek hírlevelét is tanulmányozni, és a jó ötleteket hasznosítani.

A bajból, a nehézségből is lehet ésszerűen építkezni. Azok a cégek, szervezetek, intézmények lépéselőnyben lesznek majd, amelyek most valamilyen módon, őszintén és önzetlenül próbálnak segíteni, szerepet vállalni ebben a nehéz helyzetben. Az emberek megjegyzik az adott szervezetet, és a veszély elmúltával még nagyobb örömmel és még szívesebben veszik majd igénybe szolgáltatásaikat.

Munkafolyamatok - külső kommunikáció:

Nagyon jó ötlet, sőt, már gyakorlat is, az élő közvetítés formájában történő meseolvasás. De egyéb ötletek is megvalósíthatók, pl. papírszínház, mini koncert, kézműves foglalkozás lépésről lépésre, könyvtári kihívások. Minderre néhány példa:

- FSZEK Gazdagréti könyvtár <https://www.facebook.com/gazdagretikonyvtar/>
- FSZEK Üllői úti Könyvtár <https://www.facebook.com/fszekulloi/>
- FSZEK Kőbányai Könyvtár <https://www.facebook.com/fszek.kobanyai.konyvtar/>
- FSZEK Sárkányos Gyerekkönyvtár
<https://www.facebook.com/S%C3%A1rk%C3%A1nyos-Gyerekk%C3%B6nyvt%C3%A1r-FSZEK-113848705298759/>
- siófoki városi könyvtár <https://www.facebook.com/brtk.konyvtar/>
- egri Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár <https://www.facebook.com/brodykonyvtar/>

Hasonló kezdeményezésekkel magánszemélyek és egyéb intézmények is élnek, ezért is fontos, hogy minél több könyvtárban alkalmazzuk ezeket. Az anyaggyűjtésem közben is rohamosan nőtt a kezdeményezések, videók száma a könyvtári oldalakon is.

A digitális oktatás és az ehhez történő könyvtári csatlakozás külön is említést érdemel. Gyorsan kellene reagálni, mivel egyre többen kínálják fel ingyenes, illetve kedvezményes szolgáltatásaikat ezen a téren. A saját digitális tartalmaink egy része egészen bizonyosan kiválóan beépíthető a környező iskolák digitális tanmenetébe. Ezeket feltétlenül meg kell osztanunk, ismertetnünk kell, be kell mutatnunk. Érdemes megkeresnünk az OPKM-et, mert számos tapasztalattal rendelkeznek, és már léptek is, hiszen elindították a skypekönyvtáros szolgáltatást. Ennek segítségével – akár képernyőmegosztási lehetőséggel is – támogatják az online is elérhető szakirodalom megtalálását. Ez most különösen nagy segítség lehet a szakdolgozatok és más beadandó dolgozatok, projektmunkák elkészítésében.

<https://www.facebook.com/orszagos.pedagogiai.konyvtar.es.muzeum/photos/a.441599652616258/2626003500842518/?type=3&theater>

Az online-elérhető szolgáltatásainkat minél több felületen kell reklámozni. Nagyon hasznos, ha rendelkezünk a szolgáltatáshoz kapcsolódó használati útmutatóval, ami lépésről-lépésre bemutatja az internetes igénybevétel módját: <https://konyvtarak.hu/hirek/otthonrol-hasznalhato-konyvtari-szolgáltatások-1-resz-adatbazisok-jelentosebb-gyujtooldalak>

További ötleteket meríthetünk home office munkafolyamatokra a KIT Hírlevél legújabb számaiból is.

Fontosnak érzem, hogy minden jógyakorlatot (példát, megvalósult ötletet, online szolgáltatást, olvasók segítségét) osszuk meg a Könyvtári Intézettel. Az Intézet működteti a <https://konyvtarak.hu/> oldalt, ahol egy helyen minden megtalálható lesz. E-mail: konyvtarak@oszk.hu

A tudástartalmak megosztásán túl „érdekességekkel” is felkelthetjük a könyvtárhasználók figyelmét. Ilyen érdekesség lehet a könyvtári terek informatív, virtuális bemutatása, de az intézmény általános összefoglalója is vonzó lehet a videót kedvelő felhasználók számára. Készítsünk rövid tájékoztató anyagokat, egy jól kommunikáló kolléga segíthet ebben. Felhívhatjuk a figyelmet az olvasóktól elzárt területekre is. Komoly az érdeklődés a raktárak vagy éppen a felhasználók számára ismeretlen könyvtári munkafolyamatok világa iránt. Az emberek szeretik, ha olyanba láthatnak bele, amit eddig nem ismertek. A könyvtári munkafolyamatok bemutatása a könyvtáros sokszínűségét, sokoldalúságát, a hivatás szépségeit és érdekességeit villanthatja fel.

+1 ötlet:

A mindennapi étkezések megoldása a vírushelyzetben átalakítja az eddigi gyakorlatot. Munkatársainkat támogathatjuk azzal, ha a környező éttermekkel, konyhakkal kooperálunk, és tőlük rendelünk kedvezményes, közösen megállapított árért cserébe ételt és kiszállítást. Ezzel mindenki jól járhatna, hiszen a napi főzés terhe az otthon dolgozókat nem sújtaná és a vendéglátóhelynek sem kéne a forgalom hiány miatt bezárnia.

+2 ötlet:

Kérdezzük folyamatosan olvasóinkat: mire van igény, mit szeretnének, minek örülnének, és ha meg lehet valósítani, akkor rajta!

+ 3 ötlet:

A könyvtári honlapokra kerüljön ki egy olyan üzenet, ami nem csak a hivatalos tényt közli a könyvtár bezárásáról, hanem azt is üzeni, hogy mi itt vagyunk, segítünk, számíthatok ránk az online térben.

Vigyázzatok magatokra, jó egészséget mindenkinek! Ha bármiben segíthetek, keressetek!

Dienes Éva
gyerekkönyvtár vezető
FSZEK Sárkányos Gyerekkönyvtár
1088 Budapest, Reviczky u. 1.
dienes@fszek.hu

